

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УКРАЇНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПОРІВНЯЛЬНО-
ІСТОРИЧНОГО Й ТИПОЛОГІЧНОГО МОВОЗНАВСТВА**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ Л.О. Штанько

« ____ » _____ 2020 р.

ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення державного іспиту
з історії зарубіжної літератури
на підтвердження освітньо-
кваліфікаційного рівня «бакалавр»

для студентів гуманітарного факультету
галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
спеціальність підготовки 035 «Філологія»

ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення державного іспиту з історії зарубіжної літератури на підтвердження освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» для студентів гуманітарного факультету, галузь знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність підготовки 035 «Філологія». – Буча, «УГІ», 2020. – 22 с.

Укладачі програми: Поліна Г.В. – кандидат філологічних наук , доцент

Майборода В.С. – кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент: к.п.н., доц. Акініна Н.Л.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології та порівняльно-історичного й типологічного мовознавства

«27» серпня 2019 р., протокол № 1

Затверджено методичною радою УГІ

«28» серпня 2019 р., протокол № 1

Відповідальний за випуск: зав. кафедри романо-германської філології та порівняльно-історичного й типологічного мовознавства, к.ф.н., доц. Поліна Г.В.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА ДЕРЖАВНОМУ ІСПИТІ З ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	4
СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ.....	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНИХ ВІДПОВІДЕЙ.....	11
ОСНОВНА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	18
ДОДАТКИ.....	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Державна атестація випускників УГІ з історії зарубіжної літератури є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів. Для проведення державних екзаменів та захисту дипломних робіт організується державна екзаменаційна комісія. Комісія створюється щорічно і діє протягом календарного року.

До складання державного іспиту з історії зарубіжної літератури допускаються студенти, які виконали усі вимоги навчального плану та програм з курсу іноземної мови (практика усного та писемного мовлення, практична фонетика, практична граматики) і з теоретичних курсів фонетики, граматики, історії мови, лексикології, стилістики та порівняльної типології.

Програма державного іспиту з першої іноземної мови розрахована на студентів, які закінчують Український гуманітарний інститут за денною формою навчання зі спеціальності "Мова та література" (англійська, німецька) (освітньо-кваліфікаційний рівень — спеціаліст).

1. ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА ДЕРЖАВНОМУ ІСПИТІ З ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Державний іспит з історії зарубіжної літератури передбачено навчальним планом як завершальний етап підведення підсумків та перевірки знань студента й умінь застосовувати їх на практиці. Він передбачає перевірку і оцінку сформованості у студентів предметної компетенції: літературознавчої, історичної, філософської, професійної тощо. Це контролюючий захід, що має на меті не лише інформативне відтворення вивченого матеріалу, але й аналітичну оцінку ряду явищ літературного процесу різних часів і періодів, з'ясування місця і ролі окремих визначних постатей у літературі, всебічний розгляд окремих етапних творів. При цьому, випускник повинен володіти знаннями не тільки з історії літератури, а й близьких, споріднених дисциплін: народнопоетичної творчості, теорії літератури, літературної критики, культурології, філософії.

Випускники повинні володіти системою знань з історії зарубіжної літератури, системою необхідних умінь та навичок для реалізації здобутих знань у майбутній професійній діяльності.

1.1. На державному іспиті випускники повинні продемонструвати таку компетенцію:

- засвідчити добре розуміння всього світового літературного процесу;
- належним чином орієнтуватися в питаннях періодизації зарубіжної літератури, в культурно-історичному аспекті її розвитку на тлі культурних та історичних процесів даної епохи, знання основних напрямків розвитку філософської думки даної епохи та розуміння її впливу на розвиток літератури;
- підходити з сучасних літературознавчо-методологічних засад до оцінки літературних явищ і постатей;
- на належному рівні орієнтуватися в ідейно-естетичних питаннях розвитку зарубіжної літератури в різні часові періоди;
- знати основні дати життя й творчості письменників, володіти інформацією про їхню творчість, а саме – літературний напрямок в руслі якого відбувалась їх письменницька діяльність, жанрові характеристики творів, основні твори, які відображають найбільш характерні риси їх творчості; розуміння того, який вплив мали на творчість окремих авторів основні історичні, культурні та філософські тенденції епохи;
- на належному фаховому, науково-методичному й теоретичному рівнях аналізувати твори письменників на тлі особливостей епохи, бачити окремі риси впливу різноманітних факторів (культурно-історичних, біографічних, творчості інших митців та ін.) на творчість автора та окремі літературні твори, які передбачені програмою;
- бути обізнаним щодо течій, напрямів та методів літератури;
- демонструвати обізнаність в питаннях теорії літератури, знання літературознавчої термінології та вміння застосовувати її, розуміння основних напрямків розвитку літератури;
- орієнтуватися в питаннях фольклорно-літературних традицій, впливів, ремінісценцій.

1.2. Професійно-педагогічні вміння випускників полягають у:

- реалізації набутих знань, професійних навичок та вмінь для роботи вчителями та викладачами історії зарубіжної літератури у навчальних закладах країни;
- виявленні можливих труднощів засвоєння літературознавчого матеріалу та закономірностей розвитку світового літературного процесу на глобальному рівні, рівні творчості окремих авторів та окремих творів;
- педагогічно грамотному висловлюванні своїх думок;

- логічному викладенні матеріалу, наголошенні важливих аспектів;
- вмінні помічати помилки і виправляти їх при одночасному контролі ступені розуміння учнями тих процесів, що впливають на ті чи інші моменти розвитку літератури;
- мотивованій оцінці відповідей учнів;
- використанні ТЗН у навчальному процесі;
- адаптації навчального матеріалу до умов навчання, вікового рівня учнів, їх особистих потреб та ін.

1.3. Головною вимогою державного екзамену до рівня теоретичних знань

студентів є володіння ними сукупністю сучасних наукових підходів до вивчення літератури. Відповідь студента з історії зарубіжної літератури повинна підтвердити достатньо повне знання ним сучасного стану науки про літературу, загальної проблематики та методики наукового розгляду літературних явищ, а також історичного розвитку літератури, який зумовлює її сучасний стан.

Відповідаючи на питання по одному з теоретичних аспектів вивчення дисципліни, студент повинен повністю розкрити зміст запропонованого питання, показати своє вміння визначити відповідні літературні явища, систематизувати та інтерпретувати їх, виходячи із загальних закономірностей розвитку та функціонування літератури, а також встановити взаємозв'язок окремих характеристик під час аналізу конкретного матеріалу.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

Перше питання: *Характеристика глобальних культурно-історичних та філософських характеристик епохи.*

Відповідь студента передбачає знання основних характеристик явища, що аналізується, етапів його розвитку, тенденцій подальших змін. Необхідно продемонструвати вміння застосовувати доречну літературознавчу термінологію з розумінням її змісту, наводити приклади конкретних авторів та творів з метою охарактеризувати явище, що аналізується, знати найбільш яскравих представників та виразників ідей досліджуваних процесів.

Друге питання: *Аналіз конкретного літературного напрямку, жанру, стилю та ін.*

Під час розкриття другого питання студент повинен продемонструвати знання основних характеристик даного явища, зробити порівняльний аналіз

його розвитку в різних культурних середовищах, охарактеризувати різні літературознавчі підходи до його вивчення зі згадуванням провідних вчених-літературознавців, що представляють цей напрямок, навести конкретні приклади з літератури і бути готовим прослідкувати вище згадані характеристики в роботах конкретних авторів.

Третє питання: *Характеристика творчості окремого автора або літературознавчий аналіз окремого твору.*

Відповідь на це питання вимагає знання основ теорії літератури, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи літератури, правил та закономірностей її функціонування в процесі розвитку.

Студент повинен прослідкувати характеристики належності твору до певного літературного напрямку, жанру, стилю тощо, зробити послідовний літературознавчий аналіз.

Теоретичне питання передбачає також професійну спрямованість відповіді,

тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з точки зору норми володіння літературознавчим термінологічним апаратом, а також включає здатність та готовність студентів реалізувати одержані знання з теорії зарубіжної літератури у своїй практичній діяльності.

Час підготовки — 40-50 хвилин.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

I. Антична література:

1. Часопростір та художній всесвіт „Одісеї” Гомера. Проблематика, композиція, система образів твору.
2. Давньогрецька трагедія: походження та особливості. Порівняльна характеристика творчості провідних драматургів.
3. Давньогрецька комедія: походження та особливості. Характеристика комедії „Жаби” Аристофану.
4. Філософська проза. Особливості творчості Платона, Аристотеля.
5. Гурток „Неотериків”. Особливості ліричної поезії Катулла.
6. „Енеїда” Вергілія. Композиція, художній стиль твору.

II. Середні віки:

1. Порівняльна характеристика героїчного епосу доби Середньовіччя та лицарського роману: тематика, ідеали, поетика.

2. Порівняльна характеристика класичних героїчних епосів: співвідношення історії та вимислу, система моральних цінностей, художні особливості.
3. Розвиток лицарської поезії. Мінезанг як різновид куртуазної лірики.
4. Куртуазний роман. Романи Кретьєна де Труа – провідного середньовічного романіста: сюжети, характери.
5. Основні жанри міської літератури. Змістовно-формальні особливості фабліо та шванка.
6. Основні жанри середньовічної драматургії. Еволюція драми від церковної до світської.
7. Данте, як останній поет Середньовіччя і перший поет Відродження. Суперечливість його світовідчуття та її відбиття у „Божественній комедії”.
8. „Божественна комедія” Данте: джерела, композиція, символіка.
9. „Кентерберійські оповідання” Чосера як енциклопедія літературних жанрів Середньовіччя.

III. Відродження

1. Історико-культурне тло розвитку літератури доби Відродження в Західній Європі. Поняття „Відродження” і „гуманізм” та їх співвідношення.
2. Доба Відродження в європейській літературі.
3. Жанр сонету в творчості Петрарки. Ліричний образ Лаури в „Концоньєре”.
4. Карнавальна культура в романі Рабле „Гаргантюа і Пантагрюель”: трактування матеріального і духовного за Бахтінім.
5. Вплив руху Реформації на розвиток німецької літератури. Літературна діяльність Мартіна Лютера.
6. Проблематика та поетика „Похвали глупоті” Еразма Роттердамського: засоби сатиричної типізації, своєрідність памфлетної форми.
7. Філософський зміст образу Дон-Кіхота в однойменному романі Сервантеса.
8. Вплив творчості Лопе де Вега на формування європейської драматургії.
9. „Гамлет” Шекспіра як філософська трагедія. Особливості трагічного конфлікту.
10. Сонети Шекспіра – ліричний синтез епохи Відродження. Філософське осмислення дійсності в сонетах.
11. Загальні риси та національні варіанти розвитку бароко в літературі Західної Європи XVII ст.
12. Французький класицизм та трагікомедія Корнеля „Сід”.
13. Викриття Мольєром лицемірного святенництва в комедії „Тартюф”.
14. Мистецтво літературного бароко в Німеччині XVII ст.

15. Зіставний аналіз високого класицизму Корнеля і Расіна.

IV. Просвітництво

1. Загальноєвропейські тенденції та національна своєрідність німецької літератури доби Просвітництва: напрямки, стилі, жанри.
2. Своєрідність Просвітництва в Англії. Стилi та жанри.
3. Французьке Просвітництво як період формування нового бачення людини, природи і суспільства.
4. Проблематика та поетика філософської трагедії Гете „Фауст”.

V. Романтизм і реалізм

1. Загальна характеристика європейського романтизму. Філософські, суспільно-політичні, естетичні чинники.
2. Своєрідність становлення і розвитку англійського романтизму.
3. Загальна характеристика американського романтизму.
4. Байронізм та байронічний герой як літературознавчі поняття.
5. Поема Байрона „Каїн”: філософська сутність колізії Каїна і Люцифера, Каїна та Авеля. Жіночі характери поеми.
6. Творчість Вальтера Скотта і становлення принципу історизму в літературі.
7. Порівняльна характеристика історичного методу В. Скотта і В. Гюго.
8. Творчість поетів - лейкістів. Природа і Людина в англійській поезії романтизму.
9. Своєрідність романтичної іронії та сатири у „Малюкові Цахес” Гофмана.
10. Специфіка романтизму Ірвінга. Погляд на Америку очима європейця.
11. Едгар По – майстер детективного оповідання. Поєднання феномену загадки з раціоналістичним дослідженням свідомості.
12. Новаторство Мелвілла в американському романтизмі.
13. Загальна характеристика європейського реалізму.
14. Особливості реалізму в Англії.
15. Особливості американського реалізму.
16. Специфіка реалістичного методу Бальзака в „Етюдах звичок” та „Філософських етюдів”.
17. Англійська побутова карикатура та проза Діккенса і Теккерея: персонажі, засоби характеристики, гумор і гротеск.

VI. Порубіжжя

1. Символізм в європейській поезії кінця ХІХ ст.

2. Реалізація принципу відносності в поетичній збірці Бодлера „Квіти зла”: ідеї, образи, теми, структура.
3. Явище натуралізму в літературі кінця XIX ст.
4. Серія романів Золя „Ругон-Маккарі”. Загальна характеристика композиції, системи образів та центральної ідеї циклу.
5. Становлення імпресіоністської чуттєвості у новелістиці Гі де Мопассана.
6. Європейський декаданс на межі століть. Характерні риси декадансної поезики.
7. Естетство Уайльда. Роман „Портрет Доріана Грея” як співвідношення мистецтва та життя.
8. Парадоксальний театр Б. Шоу. Інтелектуальна драма.
9. Соціально-фантастичний роман в творчості Г. Уелса.
10. „Мартін Іден” Джека Лондона як американський варіант „роману про митця”.
11. Тема дивака та її розвиток в дитячій прозі Марка Твена.
12. Шляхетний неоромантизм Г. Джеймса. Естетика та поезика новели „Дейзі Міллер”.
13. Сімейний роман на рубежі XX ст.: „Буденброки” Т. Манна.

VII. Сучасна література (англійська та американська)

1. Явище модернізму в літературі XX ст..
2. Явище постмодернізму в літературі XX – XXI ст..
3. „Потік свідомості” як стильовий прийом у творчості Д. Джойса.
4. Особливості реалізму „Сердитих молодих людей”.
5. Інтелектуально-філософський роман в англійській літературі 2-ї половини XX ст.. Творчість А. Мердок.
6. Роман У. Голдінга „Повелитель мух”: провідна тема, ідея, система образів.
7. Історіографічна метапроза. Принцип гри на грані ілюзії і реальності в творах Дж. Фаулза.
8. Особливості творчості „розбитого покоління”(„бітників”) в американській літературі 2-ї половини XX ст..
9. Сучасні модифікації реалізму. Інтелектуальний роман Беллоу; драматизм повсякденності Дж. Апдайка.
10. Американський варіант літератури постмодернізму.

VIII. Початок XX ст.

1. Філософія Ніцше. Її вплив на європейську літературу першої половини ХХ ст..
2. Творчість Хемінгуея. Війна – константа абсурдного світу в романі “Прощавай зброя”.
3. Модернізм. Передумови виникнення. Філософські засади. Основні принципи модерністської прози.
4. Т. Еліот як англо-американський письменник. Символізм поеми “Порожні люди”.
5. Екзистенціалізм: філософська концепція, літературний напрямок. Передумови формування.
6. Виникнення національної американської драматургії. Творчість О’Ніла. О’Ніл та європейська драма, еволюція письменника від натуралізму до експресіонізму.
7. Рішення основних естетичних проблем у Сартра. Сартр – філософ, прозаїк, драматург.
8. Хемінгуей. Розвиток гуманістичних тенденцій в повісті “Старий і море”.
9. Екзистенціальні мотиви прози та драматургії Сартра.
10. Література “втраченого” покоління. Творчість Ремарка.
11. Категорії бунту і абсурду в “Чужому” Камю.
12. Роман “Уліс” – енциклопедія модернізму. Специфічне розуміння світу і людини Д. Джойсом.
13. “Чума” Камю і проблема інакомовності (алегоричності) в літературі ХХ ст..
14. Герої – ідеалісти і прагматики в романах Фіцджеральда.
15. Проблематика відчуження у Кафки.
16. “Потік свідомості” в творчості Д. Джойса та М. Пруста. Пруст і традиція психологічної прози (Стендаль, Флобер) – сутність оновлення.
17. Герой Кафки – характер, тип чи проблема?
18. Зв’язок сюрреалізму та філософії інтуїтивізму. Значення Аполлінера для формування сюрреалістичної естетики. Визначення сюрреалізму в “Першому маніфесті сюрреалізму” Бретона.
19. Кафка і експресіоналізм. Своєрідність фантастики, “реальне чудесне” як спосіб розкриття абсурдності світу.
20. Детектив і шпигунський роман. Флемінг, романи Джеймса Бонда.
21. Модернізм і декаданс, спорідненість вихідних світоглядних установок і розходження художньої практики.
22. Трансформація сюрреалістичних елементів в поезії Лорки.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНИХ ВІДПОВІДЕЙ

При виставленні оцінки за усний екзамен враховується змістовність та ґрунтовність всіх відповідей на питання екзаменаційного білету, літературознавча, культурологічна та філософська компетенція студентів, володіння ними основами теорії літератури. Оцінювання усних відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних питань екзаменаційного білету.

Вимоги до відповідей

Перше питання: *Характеристика глобальних культурно-історичних та філософських характеристик епохи.*

Оцінка "відмінно"

Зміст відповіді :

- повне розкриття основних характеристик явища, що аналізується етапів його розвитку, тенденцій подальших змін;
- вміння застосовувати доречну літературознавчу термінологію з розумінням її змісту;
- наведення прикладів конкретних авторів та творів з метою охарактеризувати явище, що аналізується;
- знання найбільш яскравих представників та виразників ідей досліджуваних процесів.

Форма відповіді:

- логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.

Студент глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших літературознавчих проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

Оцінка "добре"

Зміст відповіді :

- повне розкриття основних характеристик явища, що аналізується. Допускаються певні помилки у викладенні деталей;
- вміння застосовувати доречну літературознавчу термінологію. Допускаються 1-2 неточності у розумінні її змісту;

- наведення прикладів конкретних авторів та творів з метою охарактеризувати явище, що аналізується;
- знання найбільш яскравих представників та виразників ідей досліджуваних процесів.

Форма відповіді: логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.

Студент твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших літературознавчих проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.

Оцінка "задовільно"

Зміст відповіді :

- неповне розкриття основних характеристик явища, що аналізується;
- вміння застосовувати доречну літературознавчу термінологію, але з частковим розумінням її змісту;
- труднощі з наведенням прикладів конкретних авторів та творів з що ілюструють аналізоване явище;
- знання найбільш яскравих представників та виразників ідей досліджуваних процесів.

Форма відповіді: помилки у логічності, послідовності викладення матеріалу.

Студент в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом

Оцінка "незадовільно"

Зміст відповіді :

- фрагментарне розкриття основних характеристик явища, що аналізується;
- незадовільне вміння застосовувати доречну літературознавчу термінологію;
- труднощі з наведенням прикладів конкретних авторів та творів з що ілюструють аналізоване явище;
- незнання представників та виразників ідей досліджуваних процесів.

Форма відповіді: помилки у логічності, послідовності викладення матеріалу.

Студент не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень. Відсутнє загально-гуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє.

Друге питання: *Аналіз конкретного літературного напрямку, жанру, стилю та ін.*

Оцінка "відмінно"

Зміст відповіді:

- знання основних характеристик даного явища;
- вміння робити порівняльний аналіз його розвитку в різних культурних середовищах;
- надання характеристики різних літературознавчих підходів до його вивчення;
- володіння у повному обсязі інформацією про провідних вчених-літературознавців, що представляють цей напрямок;
- вміння навести конкретні приклади з літератури і бути готовим прослідкувати вище згадані характеристики в роботах конкретних авторів

Форма відповіді: логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.

Студент глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших літературознавчих проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

Оцінка "добре"

Невиконання однієї/двох вимог до змісту та однієї до форми.

Студент твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших літературознавчих проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.

Оцінка "задовільно"

Невиконання двох/трьох вимог до змісту та однієї вимоги до форми.

Студент в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

Оцінка "незадовільно"

Невиконання трьох/чотирьох вимог до змісту, однієї/двох вимог до форми.

Студент не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень. Відсутнє загально-гуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє.

Третє питання: *Характеристика творчості окремого автора або літературознавчий аналіз окремого твору.*

Оцінка "відмінно"

Зміст відповіді:

- вміння прослідкувати характеристики належності твору до певного літературного напрямку, жанру, стилю тощо, зробити послідовний літературознавчий аналіз;
- знання основ теорії літератури, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи літератури, правил та закономірностей її функціонування в процесі розвитку;
- вміння пояснити смислові, структурні, загальні та відмінні особливості літературних явищ.

Форма відповіді:

- фонетичне коректне мовлення; вільне володіння
- монологічним мовленням;
- нормальний темп мовлення;
- змістовна, логічна, чітка відповідь студента на теоретичне питання;

- достатня грамотність мовлення (допускається 1-2 граматичні або лексичні помилки).

Форма відповіді: логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.

Студент глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших літературознавчих проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

Оцінка "добре"

Невиконання однієї/двох вимог до змісту та однієї до форми.

Студент твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших літературознавчих проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.

Оцінка "задовільно"

Невиконання двох/трьох вимог до змісту та однієї вимоги до форми.

Студент в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

Оцінка "незадовільно"

Невиконання трьох/чотирьох вимог до змісту, однієї/двох вимог до форми.

Студент не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень. Відсутнє загально-гуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє.

При визначенні остаточної оцінки відповідей на питання екзаменаційних білетів підсумовується загальна кількість отриманих балів і ділиться на число завдань. При цьому відмінна оцінка виставляється, якщо середній бал більший або дорівнює 4,5. Оцінка "добре" виставляється, якщо середній бал знаходиться

в межах 3,5 – 4,4. Оцінка "задовільно" виставляється при середньому балі в межах 2,5 – 3,4.

Загальна оцінка за усні відповіді:

“Відмінно”	“5”	“5”	“5”
	“5”	“5”	“4”
“Добре”	“4”	“4”	“5”
	“4”	“4”	“4”
	“4”	“4”	“3”
“Задовільно”	“4”	“3”	“3”
	“3”	“3”	“3”
	“3”	“3”	“2”
“Незадовільно”	“3”	“3”	“2”
	“3”	“2”	“2”
	“2”	“2”	“2”

Якщо студент одержав "2" за будь-яке питання екзаменаційного білета, то ставиться загальна оцінка "незадовільно".

ОСНОВНА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Пащенко В. І.* Антична література. Підручник для ВНЗ (доп. МОН України) / *В. І. Пащенко, Н. І. Пащенко.*- 3-є вид. – К.: Либідь, 2008 . – 718 с., пер
2. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т – Том 1: А-К. – Навчальна книга – Богдан, 2006. – 824 с.
3. Зарубіжні письменники. Енциклопедія довідник. У 2 т. – Т. 2: Л-Я. – Навчальна книга – Богдан, 2006. – 864 с.
4. *Кун М.А.* Легенди і міфи Давньої Греції / *М.А. Кун.* – К.: Видавничий центр "Академія", 2005. -448 с.
5. *Давиденко Г. Й.* Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII століття : Навч. Посібник / *Г. Й. Давиденко, М. О. Величко.* – К.: Центр учбової літератури. Реком. МОН України, 2007. -292 с.
6. *Соловьева Н.А.* История Зарубежной литературы XX в / *Н.А. Соловьева.* – М.:”Высшая школа”, 2000. – 559с.
7. *Соловьева Н.А.* История Зарубежной литературы XVIII в / *Н. А. Соловьева.* – М.:”Высшая школа”, 1999. – 319с.
8. *Соловьева Н.А.* История Зарубежной литературы XVII в. / *Н. А. Соловьева.* – М.:”Высшая школа”, 2001. – 252с.
9. *Андреев Л.Г.* Зарубежная литература второго тысячелетия / *Л. Г. Андреев.* – М.:”Высшая школа”, 2001. – 333с.
10. *Андреев А. П.* Место искусства в познании мира / *А. П. Андреев.*-Москва, 1980.
11. *Аристотель.* Поэтика./ *Аристотель.* Москва, 1957.
12. *Арнаудов М.* Психология литературного творчества/ *М.Арнаудов.*-Москва, 1980.
13. *Арутюнова Н. Д.* Образ, метафора, символ в контексте жизни и культуры // *Resphilologica. Филологические исследования. Памяти академика Г. В. Степанова.*/ *Н. Д. Арутюнова.*- Москва; Ленинград, 1990.
14. *Барахов В. С.* Литературный портрет. / *В. С. Барахов.*-Ленинград, 1985.
15. *Білецький Ф. М.* Жанри прозаїчних творів / *Ф. М. Білецький* // Українська мова і література в школі. 1965. № 9.
16. *Бонецкая Н. К.* «Образ автора» как эстетическая категория / *Н. К. Бонецкая.*- Контекст-1985. Литературно-теоретические исследования.- Москва, 1986.
17. *Брауде Л. Ю.* К истории понятия «литературная сказка» / *Л. Ю. Брауде.*- Известия АН СССР. Серия литературы и языка. 1977. Т. 36. № 3.
18. *Буало.* Поэтическое искусство./*Буало.*- Москва, 1987.

- 19.Булаховський Л. А. Виникнення і розвиток літературних мов / Л. А. Булаховський .-Мовознавство. 1947. Т. IV-V.
20. Бушмин А. Наука о литературе: Проблемы. Суждения. Споры./ А. Бушмин.- М., 1980 – 334с.
- 21.Гинзбург Л. О лирике. /Л. Гинзбург.-Москва; Ленинград, 1964.
- 22.Гинзбург Л. О старом и новом./ Л. Гинзбург.-Москва, 1982.
- 23.Головенченко Ф. М. Введение в литературоведение./ Ф. М. Головенченко.- Москва, 1984.
- 24.Головенченко Ф. М. Введение в литературоведение. /Ф. М. Головенченко.- Москва, 1984.
- 25.Дремов А. Художественный образ. /А. Дремов.- Москва, 1961.
- 26.Краткая литературная энциклопедия: В 9 т.- Москва, 1962-1978.
- 27.Крижанівський С. Художні відкриття і літературний процес.- Київ, 1979.
- 28.Куліш П. Нарис історії словесності русько-української / П. Куліш.-Правда. 1869. Ч. 2/3.
- 29.Левитан Л. С. Основы изучения сюжета. / Л. С. Левитан.-Цилевич.-Рига, 1990.
- 30.Левчук Л.Т., Панченко В.І., Оніщенко О./, Кучерюк Д.Ю. Эстетика. — К., 2005.
31. Аксаков К. С.Литературная критика./ К. С. Аксаков, И. С. Аксаков.- Москва, 1981.
- 32.Андреев Л. Г. Импрессионизм./ Л. Г. Андреев.- Москва, 1980.
- 33.Андрухович Юрій. Постмодернізм — не напрям, не течія, не мода / Юрій Андрухович.- Слово і час. 1999. № 3.
- 34.Аристотель и античная литература.- Москва, 1978.
- 35.Белинский В. Г. Собрание сочинений: / В. Г. Белинский.-В 3 т. Москва, 1948.
- 36.Бентли Э. Жизнь драмы./ Э. Бентли.- Москва, 1978.
- 37.Брехт Б. Про мистецтво театру: Збірка. /Б. Брехт.- Київ, 1977.
- 38.Венгеров Л. М. Зарубіжна література (1871 — 1970): Загальні питання./ Л. М. Венгеров.- Київ, 1971.
- 39.Виноградов В. В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика./ В. В. Виноградов.- Москва, 1963.
- 40.Винокур Г. О. О языке художественной литературы./ Г. О. Винокур.- Москва, 1991.
- 41.Виппер Ю. Поэзия барокко и классицизма // Европейская поэзияXVIIвека./Ю.Виппер.- Москва,

42. Воробьёва О. П. Реализация фактора адресата в художественном тексте в аспекте лингвокультурной традиции // Филологические науки. / О. П. Воробьёва.-1992. № 1.
43. Денисова Г. М., Сиваченко Г. М. Наприкінці ХХ ст. — постмодернізм, мультикультуралізм // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України./ Г. М.Денисова, Г. М. Сиваченко.-1999. № 1.
44. Денисова Т. Н. Роман і романісти США ХХ століття./ Т. Н. Денисова.- Київ, 1990.
45. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири // Слово і час. / Т. Денисова.-1995. № 2.
46. Затонский Д. Что такое модернизм? // Контекст-1974: Литературно-теоретические исследования. /Д.Затонский.- Москва, 1975.
47. Ионеско Э. Театр абсурда будет всегда // Театр. 1989.- № 2.
48. Кравченко Таміла. Постмодернізм — це принципово не модернізм / Таміла Кравченко.-Слово і час. 1999. № 3.
49. Краткая литературная энциклопедия: В 9 т.- Москва, 1971. Т. 6; 1972. Т. 7.
50. Литературные манифесты западноевропейских классицистов.- Москва, 1980.
51. Литературные манифесты западноевропейских романтиков.- Москва, 1980.
52. Литературный энциклопедический словарь.- Москва, 1987.
53. Лосев А. Ф. Эстетика Возрождения./ А. Ф. Лосев.- Москва, 1978.
54. Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили./ Д. С. Наливайко.- Киев, 1985.
55. Наливайко Д. С. Классицизм / Д. С. Наливайко.- Всесвіт. 1979. № 1.
56. Обломиевский Д. Д. Французский символизм./ Д. Д. Обломиевский.- Москва, 1973.
57. Орлов П. А. Русский сентиментализм./ П. А. Орлов.- Москва, 1977.
58. Петров С. М. Основные вопросы теории реализма./ С. М. Петров.- Москва, 1975.
59. Поэзия французского символизма: Лотреамон. Песни Мальдорора. Москва, 1993.
60. Театр французского классицизма.- Москва, 1970.
61. Хализев В. Е. Драма как род литературы (поэтика, генезис, функционирование)/ В. Е. Хализев.- Москва, 1986.

ВИМОГИ

до роботи секретаря Державної Екзаменаційної комісії

1. Готує папки з білетами (перевіряє наявність папок).
2. Готує таблиці успішності разом з деканатом.
3. Перевіряє в деканаті наявність та готовність залікових книжок групи, що випускається.
4. Перевіряє наявність наказів про роботу ДЕК.
5. Готує бланки або (та) штампований папір (чернетки та чистовик) на екзамен.
6. Веде протокол державного іспиту, де фіксує:
 - ✓ прізвище студента;
 - ✓ номер білету;
 - ✓ основні та додаткові питання (якщо формулювання додаткового запитання нечітке, секретар повинен уточнити його);
 - ✓ відповіді (зміст), їх аналіз (відповідність питанню) та повноту, як результат обговорення комісії;
 - ✓ оцінки.

Інформація фіксується на типових бланках, які видаються учбовою частиною.

7. Виставляє в залікові книжки оцінки, та дає на підпис усім членам комісії.
8. Пише звіт про роботу ДЕК, у який входить: кількість студентів, що складають іспит; оцінки за окремі види роботи та сумарний бал
9. Робить технічне оформлення звіту голови ДЕК
- 10.3 дає документи в учбовий відділ

ДОДАТОК Б

У ДЕНЬ СКЛАДАННЯ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ НА СТОЛІ

ЕКЗАМЕНАТОРІВ ПОВИННО БУТИ:

1. Навчальні програми з дисциплін, з яких складається іспит.
2. Наказ ректора про допуск студентів до держіспитів
3. Методичні вказівки і програма проведення Державного іспиту
4. Білети та завдання до них, запаковані і з печаткою вузу.
5. Зведена відомість про виконання студентами усіх вимог навчального плану і одержаних ними оцінок з теоретичних і практичних дисциплін, курсових робіт, виробничих практик, завірена деканом факультету.
6. Залікові книжки студентів
7. Наказ ректора про склад ДЕК
8. Аркуші з печаткою для виконання завдань студентами
9. Бланки з прізвищами студентів (список або таблиця) для заміток під час іспиту
10. Бланк протоколу проведення держіспиту (чернетки і чиста копія)
11. Форма звіту голови ДЕК
12. Характеристики від кафедри на студентів, які претендують на диплом з відзнакою. Характеристики, дані самими цими студентами

Перед проведенням держіспиту необхідно проконсультуватись в навчально-методичному центрі або у декана з навчальної роботи про наявність додаткових документів